

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecători: Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Leșan Ana în interesele recurente Vascan Raisa,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vascan Raisa împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sălcioara-Vascan”, Albu Natalia, Albu Nicolae, Andrușceac Svetlana și Andrușceac Vladimir cu privire la anularea deciziei și declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, prin care s-a respins cererea apelantei Vascan Raisa cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Leșan Ana în interesele apelantei Vascan Raisa,

c o n s t a t ă:

La 09 martie 2015, Vascan Raisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”Salcioara Vascan”, Albu Natalia, Albu Nicolae, Andrușceac Svetlana și Andrușceac Vladimir cu privire la anularea deciziei fondatorului SRL ”Sălcioara Vascan” nr.002 din 15.05.2010, și declararea nulității contractelor de vânzare nr.15271 și nr.15273 din 11.06.2010 privind înstrăinarea încăperii nelocative cu suprafața de 56,0 m.p. și terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0153 ha și contractelor de vânzare-cumpărare nr.20252 și nr.20249 din 28.11.2011 privind înstrăinarea imobililor date amplasate în mun. Chișinău str. Tighina nr.49/2.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 februarie 2017, pretenția reclamantei privind declararea deciziei nr. 002 din 15.05.2010 nulă, a fost respinsă ca tardivă.

Pretențiile reclamantei cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr.15271 din 11.06.2010, nr.15273 din 11.06.2010, nr.20252 din 28.11.2011 și nr.20249 din 28.11.2011 au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 06 martie 2017, avocatul Ana Leșan în interesele Raisei Vascan, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 februarie 2017, solicitând instanței emiterea unei încheieri de scutire a apelantei de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Vascan Raisa să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Vascan Raisa împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 februarie 2017, fiindu-i acordat termen până la 07 iulie 2017, pentru prezentarea cererii de apel motivate.

La 04 iulie 2017, a fost înregistrată cererea de apel motivată a Raisei Vascan, prin care aceasta a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea integrală.

În susținerea cerinței de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului, Vascan Raisa a indicat că, este pensionară, beneficii din activitatea societății în care este asociat nu încasează, deoarece activitatea acesteia este în impas economic și repartizarea profitului pe anii precedenți nu a avut loc, iar de alte surse de venit nu dispune.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017 s-a respins cererea apelantei Vascan Raisa cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Nu s-a dat curs apelului declarat de avocatul Ana Leșan în interesele Raisei Vascan și i s-a stabilit apelantei Vascan Raisa - termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat restante în mărime de 12 250 lei în termen de 10 zile de la data primirii copiei de pe prezenta încheiere.

I s-a explicat apelantei Vascan Raisa că în cazul în care nu va prezenta în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Aple Chișinău dovada achitării taxei de stat în mărime de 12 250 lei în termenul acordat - 10 zile de la data primirii copiei de pe prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

S-a stabilit pentru data de 24 octombrie 2017, ora 14:00, ședința de soluționare a chestiunii ce ține de punerea pe rol a apelului declarat de Vascan Raisa.

La 02 august 2017, în termenul prevăzut de lege, avocatul Leșan Ana în interesele recurente Vascan Raisa a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care a admite cererea sa cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 12 250 lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța nu a luat în considerare faptul că Vascan Raisa este pensionară, beneficii din activitatea societății în care este asociat nu încasează, deoarece activitatea acesteia este în impas economic și repartizarea profitului pe anii precedenți nu a avut loc, iar de alte surse de venit nu dispune.

Totodată, instanța de apel la emiterea încheierii contestate nu a respectat principiul proporționalității, adică nu a ținut cont de cuantumul sumei ce trebuie să fie plătită, situația apelantei-recurente stadiul procesual în care intervine restricția și garanțiile procesuale de care se bucură participanții la proces.

Instanța de apel, dispunând prin încheierea din 25 iulie 2017 de a nu da curs cereri de apel pe motiv de neachitare a taxei de stat, i-a îngrădit recurente Vascan Raisa accesul la justiție.

Consideră avocatul Leșan Ana în interesele recurente Vascan Raisa că, respingerea cererii cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului, ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel în partea contestată, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele dosarului denotă faptul că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017 s-a respins cererea apelantei Vascan Raisa cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Nu s-a dat curs apelului declarat de avocatul Ana Leșan în interesele Raisei Vascan și i s-a stabilit apelantei Vascan Raisa - termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat restante în mărime de 12 250 lei în termen de 10 zile de la data primirii copiei de pe prezenta încheiere.

I s-a explicat apelantei Vascan Raisa că în cazul în care nu va prezenta în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău dovada achitării taxei de stat în mărime de 12 250 lei în termenul acordat - 10 zile de la data primirii copiei de pe prezenta încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 3 pct. j) a Legii taxei de stat, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial tariful de achitare a taxei de stat este în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că taxa de stat aferentă pretenției reclamantei Vascan Raisa privind declararea nulității a 4 contracte de vânzare-cumpărare, valoarea cărora constituie 2 093 236 lei, calculată din mărimea taxei de 3% din suma pretinsă constituie 62 797,08 lei (2 093 236 lei x 3%), respectiv o sumă mai mare decât marja maximă a taxei de stat stabilite de art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat.

Instanța de recurs menționează că apelanta Vascan Raisa a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că este pensionară, beneficii din activitatea societății în care este asociat nu încasează, deoarece activitatea acesteia este în impas economic și repartizarea profitului pe anii precedenți nu a avut loc, iar de alte surse de venit nu dispune.

La acest capitol, instanța de recurs reiterează că, Vascan Raisa nu a prezentat probe ce ar dovedi că nu dispune de mijloace bănești, venituri, bunuri materiale ce ar putea fi utilizate în vederea acumulării sumei necesare pentru achitarea taxei de stat și probe ce ar dovedi că aceasta nu dispune de posibilitatea de a dobândi sumele necesare pentru achitarea taxei de stat.

Prin urmare, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurenteii privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashimgdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea apelantei Vascan Raisa cu privire la scutirea la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Leșan Ana în interesele recurenteii Vascan Raisa.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vascan Raisa împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sălcioara-Vascan”, Albu Natalia, Albu Nicolae, Andrușceac Svetlana și Andrușceac Vladimir cu privire la anularea deciziei și declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru